

Fiatal jogtörténészek XVII. európai fóruma Maastrichtban

2011. április 13. és 17. között, az egységes Európa születésének helyszínén, a hollandiai Maastrichtban rendezte meg a Fiatal Jogtörténészek Egyesülete (Association of Young Legal Historians) éves konferenciáját, a Fiatal jogtörténészek XVII. európai fórumát (European Forum of Young Legal Historians).

A konferencia ideje témája – *European Traditions: integration or desintegration?* (Európai tradíciók: integráció vagy dezintegráció?) – illeszkedett a hely szelleméhez és a házigazda Maastrichti Egyetem fő kutatási profiljához. A konferencián két napon keresztül zajlottak az előadások; összesen 43 prezentációt hallhatott a közönség két, illetve három párhuzamos szekcióban. A rendezvény végén poszterszekcióban további kilenc kutató mutathatta be eredményeit. Az angol, német és francia nyelven elhangzott előadások felölelték a jogtörténeti kutatás szinte minden ágát, időbeli spektrumuk is nagyon széles volt. Egyben tanúi lehettünk annak, hogy a jogtörténet-tudomány vizsgálati területe bővülőben van, és művelői már nem kizárólagosan jogászok, számos történész, filológus, illetve szociológus is előadott az ez évi Fórumon.

Magyarországot a rendezvényen öt fiatal kutató képviselte, Bathó Gábor (Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola) előadásában az európai integráció egyik legfontosabb alapelvét, a szubszidiaritást vizsgálta történeti szempontból, Frey Dóra (MTA–ELTE Jogtörténeti Kutatócsoport) a kettős adóztatás elkerülését szolgáló jogi megoldásokat mutatta be a 19. századi és mai megoldásokat összehasonlítva, Komáromi László (Pázmány Péter Katolikus Egyetem) a népszuverenitás és a közvetlen demokrácia európai hagyományait elemezte, Nótári Tamás (Károli Gáspár Református Egyetem) a jogi transzfer jelenségét vizsgálta a Lex Baiuvariorum magyarországi hatása kapcsán, Bathó Szilvia (Szegedi Tudományegyetem) pedig poszteren mutatta be kutatási eredményeit a 18–19. század fordulójának magyar büntetőjogáról.

A konferencia 23 európai és Európán kívüli országból érkezett, több mint hetven résztvevővel, színvonalas előadásokkal és vitákkal bizonyította, hogy a jogtörténet-tudomány nem veszít teret, épp ellenkezőleg, mind tematikáját, mind művelőinek körét tekintve kibővül – az évente megrendezésre kerülő Fórum pedig fontos keretet teremt a már nem feltétlenül azonos tudományos és módszertani háttérű fiatal kutatók számára egymás eredményeinek megismerésére és megvitatására. Szerencsére a folytatás sem marad el, a Fiatal Jogtörténészek Egyesületének közgyűlése úgy döntött, 2012 tavaszán Bécs adhat otthon a 18. éves Fórumnak.

Frey Dóra

In memoriam –
Hegedűs Antal történész és lelkész

Dr. Hegedűs Antal (1928–2010) emlékére

2010 decemberében egyik legkiválóbb délvidéki történészünk, lelkészünk távozott el közülünk, aki művével, emberi magtartásával fizikai eltávozásán túl is, munkáival, hagyatékával, tartósan velünk marad.

Hegedűs Antal 1928-ban született Bajmokon. A gimnáziumot 1947-ben Kalocsán fejezte be. 1955-ben Budapesten a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen doktorált teológiából és egyháztörténetből. 1980-ban az Újvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Kara Történettudományi Tanszékén szerzett második doktorátust a délvidéki megyékre vonatkozó alapos és pontos, levéltári adatokon nyugvó, objektív népességstatisztikai, történeti munkájával.

1943-tól 1970-ig Magyarországon élt. 1951 októberében Szegeden szentelték pappá, 1969-ig lelképásztor volt a Kalocsa–Bácsi Főegyházmegyéhez tartozó Tázláron és Hercegszántón, a biblikum tanára a szegedi Hittudományi Főiskolán. 1970-ben visszatért Jugoszláviába. 1975-ben laicizáltatta magát, megnősült, két gyermeke és három unokája született. [Hegedűs Antal hosszú, súlyos betegség után, 2010. december 15-ére virradó éjszaka hunyt el. – A szerk.]

A Humboldt-ösztöndíj méltán tette lehetővé németországi kutatásait. Mélyenszántóan foglalkozott a középkori és polgári kori bácskai és bánági népélettel, kutatta a jobbágyleveleket is. Húsz évig a Vajdasági Levéltárban dolgozott, s tudományos munkatársa volt az Újvidéki Egyetem Történelemtudományi Intézetének. Teológiai és történettudományi munkái magyar, szerb és német nyelven jelentek meg.

Önálló kötetei közül említésre méltó: *Népélet és jogalkotás a középkori Újvidéken* (Újvidék, Fórum, 1983); *Bácskai és Bánáti jobbágylevelek* (Újvidék, Fórum, 1984); *Agrarni odnosi u Torontalskoj zupaniji* (Újvidék, Matica Srpska, 1989); *Északbácskai magyar cserkészlet. Az újrainszertelés évei 1993–2006* (Szabadka, 2007); *Patachich*